

Рак Б. А.,
здобувач вищої освіти
факультету забезпечення державної безпеки
Київський інститут Національної гвардії України
(м. Київ, Україна)

Науковий керівник:
Юшкевич В. В.,
кандидат історичних наук,
старший викладач кафедри СГ та ПД
Київський інститут Національної гвардії України
(м. Київ, Україна)

РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ У МІНІМІЗАЦІЇ ГУМАНІТАРНИХ НАСЛІДКІВ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ

Збройна агресія проти України створила масштабну гуманітарну кризу, що охоплює численні аспекти: загибель мирних жителів, руйнування інфраструктури, зростання кількості внутрішньо переміщених осіб та проблеми із забезпеченням базових потреб населення. У цьому контексті Національна гвардія України (НГУ) відіграє важливу роль у зменшенні гуманітарних наслідків конфлікту, виконуючи як військові, так і правоохоронні функції. Її діяльність включає евакуацію населення, доставку гуманітарної допомоги, розмінування територій, відновлення інфраструктури та надання психологічної допомоги постраждалим [1].

Національна гвардія України забезпечує евакуацію цивільного населення з небезпечних районів, що дозволяє мінімізувати жертви серед мирних мешканців. Завдяки співпраці з міжнародними гуманітарними організаціями, такими як Червоний Хрест та Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (UNHCR), здійснюється організація гуманітарних коридорів та супровід конвоїв з населенням [2]. Крім того, НГУ бере активну участь у розподілі гуманітарної допомоги, забезпечуючи доставку продуктів харчування, медикаментів, засобів гігієни та теплового одягу до прифронтових зон і звільнених територій [3]. Важливою частиною гуманітарної діяльності є також відновлення критичної інфраструктури, зокрема ремонт енергетичних, водопостачальних та освітніх об'єктів [4].

Окремим напрямом роботи Національної гвардії є розмінування територій, що залишаються небезпечними через значну кількість мін та вибухонебезпечних предметів. У тісній координації з Державною службою України з надзвичайних ситуацій (ДСНС) та міжнародними спеціалізованими організаціями, такими як Geneva International Centre for Humanitarian Demining, здійснюється ідентифікація та знешкодження вибухонебезпечних залишків війни [5]. Це дозволяє не лише забезпечити безпеку для місцевого населення, а й відновити економічну діяльність у постраждалих регіонах.

Психологічна реабілітація також є важливою складовою гуманітарної місії НГУ. У співпраці з міжнародними партнерами, такими як UNICEF та Всесвітня продовольча програма (WFP), реалізуються програми психологічної підтримки для постраждалих дітей, жінок та військовослужбовців [6]. У регіонах, що постраждали від активних бойових дій, створюються мобільні центри психологічної допомоги, які надають підтримку як цивільним, так і військовим особам, що зазнали психологічних травм [7].

НГУ також відіграє важливу роль у документуванні воєнних злочинів. Зібрані підрозділами докази передаються до Національного бюро розслідувань України, Міжнародного кримінального суду (МКС) та правозахисних організацій, таких як Human Rights Watch [8]. Це дозволяє забезпечити правову оцінку дій агресора та сприяти притягненню винних до відповідальності.

Таким чином, Національна гвардія України відіграє ключову роль у зменшенні гуманітарних наслідків збройного конфлікту, реалізуючи широкий спектр заходів, спрямованих на евакуацію, допомогу постраждалим, розмінування територій, відновлення інфраструктури та підтримку психологічного здоров'я населення. У майбутньому подальша міжнародна підтримка, розширення співпраці з гуманітарними організаціями та покращення матеріально-технічної бази дозволять ще ефективніше виконувати гуманітарну місію та забезпечувати безпеку українських громадян.

Список використаної літератури:

1. Закон України "Про Національну гвардію України" від 13.03.2014 № 876-VII // Відомості Верховної Ради України. 2014. № 17. С. 580.
2. Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (UNHCR). Гуманітарна діяльність в Україні. URL: <https://www.unhcr.org/ua/>
3. Міжнародний комітет Червоного Хреста. Діяльність в Україні. URL: <https://www.icrc.org/en/where-we-work/europe-central-asia/ukraine>
4. Geneva International Centre for Humanitarian Demining. Humanitarian Demining Operations. URL: <https://www.gichd.org>.
5. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС). Діяльність у сфері розмінування. URL: <https://dsns.gov.ua>.
6. UNICEF в Україні. Психосоціальна підтримка дітей. URL: <https://www.unicef.org/ukraine>.
7. Всесвітня продовольча програма ООН (WFP). Гуманітарна допомога в Україні. URL: <https://www.wfp.org/countries/ukraine>.
8. Human Rights Watch. Reports on War Crimes in Ukraine. URL: <https://www.hrw.org> (дата звернення: 30.01.2025).